

Pahuuden ongelma

”[J]a hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyynelen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut.” (Ilm. 21:4.)

Avaintekstit:

Job 30:26;
Matt. 27:46;
Job 38:1-12;
Ps. 73; 1.
Moos. 2:16, 17;
Ilm. 21:3, 4.

Ehkä suurin kristinuskon kohtaama ongelma on pahuuden ongelma – miten sovittaa yhteen se tosiasia, että Jumala on täydellisen hyvä ja rakastava, ja se tosiasia, että tässä maailmassa on pahuutta. Lyhyesti sanottuna, jos Jumala on kaikessa hyvä ja kaikkivoipa, miksi on olemassa pahuutta ja vieläpä niin paljon?

Tämä ei ole pelkästään akateeminen ongelma, vaan asia, joka vaivaa syvästi monia ihmisiä ja joka estää joitakin oppimasta tuntemaan ja rakastamaan Jumalaa.

”Monille synnin alkuperä ja sen olemassaolon syy on suuren hämmennyksen aihe. He näkevät pahan tekvän työtään ja aiheuttavan hirvittävää tuskaa ja hävitystä. He kysyvät, kuinka kaikkea tällaista voi olla, jos hallitsija on äärettömän viisas, voimakas ja rakastava. He eivät löydä tähän pulmaan mitään selitystä.” (ST2023 308.)

Monet ateistit pitävät pahuuden ongelmaa syynä siihen, että he ovat ateisteja. Kuten kuitenkin näemme tällä viikolla ja tulevina viikkoina, Raamatun Jumala on täysin hyvä, ja me voimme luottaa häneen – jopa siitä pahuudesta huolimatta, joka niin kovasti saastuttaa langennutta maailmaamme.

15.2. Kristilisen kodin ja avioliiton päivä
Tämä tutkistelu on sapatiksi 15.2.2025

”HERRA, KUINKA KAUAN?”

Pahuuden ongelmaa ei tuoda esiin ainoastaan meidän aikamme vaan myös Raamatussa itsessään.

Lue Job 30:26; Jer. 12:1; Jer. 13:22; Mal. 2:17 ja Ps. 10:1. Miten nämä tekstit tuovat pahuuden ongelman ihmisen kokemuksen eturintamaan?

Nämä tekstit herättävät monia kysymyksiä, jotka ovat edelleen ajankohtaisia. Miksi näyttää siltä, että jumalattomat menestyvät ja pahantekijät hyötyvät pahuudestaan, jos ei aina, niin kuitenkin riittävän usein? Miksi vanhurskaat kärsivät niin paljon? Missä on Jumala, kun pahoja asioita tapahtuu? Miksi Jumala näyttää joskus olevan kaukana meistä, jopa piilossa meiltä?

Mitä ikinä sanommekin näistä kysymyksistä ja pahuuden ongelmasta yleisemmin, meidän on varmistettava, ettemme vähättele pahuutta. Meidän ei pitäisi yrittää ratkaista ongelmaa vähättelemällä maailmassa olevan pahuuden laatua tai määrää. Pahuus on hyvin pahaa – ja Jumala vihaa sitä vielä enemmän kuin me. Niinpä voisimme yhtyä huutoon, joka kaikuu läpi Raamatun vastauksena maailman moniin pahoihin asioihin ja epäoikeudenmukaisuuksiin: ”Kuinka kauan, Herra?”

Lue Matt. 27:46. Miten ymmärrät nämä Jeesuksen sanat? Mitä niistä välittyi siitä, miten pahuus kosketti Jumalaa mitä silmiinpistävimällä tavalla?

Ristillä Jeesus itse esitti kysymyksen: ”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?” (Matt. 27:46.) Eryityisesti tässä näemme, että pahuus koskettaa Jumalaa itseään. Tämä hämmästyttävä totuus korostuu voimakkaasti Kristuksen kärsimyksessä ja kuolemassa ristillä, jossa kaikki maailman pahuus lankesi hänen päälleen.

Tässäkin on kuitenkin toivoa. Se, mitä Kristus teki ristillä, voitti pahuuden lähteen, Paholaisen, ja ennen pitkää tekee lopun pahuudesta kokonaan. Jeesus lainasi näitä sanoja Ps. 22:2, ja psalmin loppuosa päättyy voittoon.

Ristillä Jeesus luotti toivoon, jota hän ei tuolloin voinut nähdä. Miten voimme saada lohtua hänen kokemuksestaan, kun mekään emme näe toivoa edessämme?

ON MONIA ASIOITA, JOITA EMME TIEDÄ

Historia tulee päättymään rakkauden voittaessa pahuuden. Sitä ennen kuitenkin monet huolestuttavat kysymykset jäävät edelleen avoimiksi. Miten voimme ajatella ja puhua pahuuden ongelmasta tavalla, joka voisi olla hyödyksi?

Lue Job 38:1-12. Miten Jumalan vastaus Jobille valaisee pahuuden ongelmaa? Kuinka paljon me tiedämme tai emme tiedä siitä, mitä kullissien takana meiltä näkymättömissä saattaa tapahtua?

Jobin kirjan mukaan hän oli kärsinyt paljon ja esittänyt itsekin monia kysymyksiä siitä, miksi häntä oli kohdannut niin paljon pahuutta ja kärsimystä. Hän pyysi tapaamista Jumalan kansa etsiäkseen vastauksia kysymyksiinsä tietämättä, että kullissien takana, taivaallisessa hovissa, tapahtui paljon muutaakin (ks. Job 1-2).

Jumalan vastaus Jobille on hämmästyttävä. Niinpä ”Herra vastasi Jobille. Myrskyn keskeltä hän puhui: – Kuka on tämä, joka peittää minun tarkoitukseni mitättömillä puheillaan?” (Job 38:1, 2.) Englanninkielinen käännös Contemporary English Version ilmaisee sen näin: ”Miksi puhut niin paljon, kun tiedät niin vähän?” (Job 38:2.) Jumala lisää Job 38:4: ”Missä sinä olit silloin kun minä laskin maan perustukset? Kerro, miten se tapahtui, jos osaat!”

Lue Job 42:3. Miten Jobin vastaus valaisee sitä, mitä meidän pitäisi tunnistaa omasta asemastamme?

Vastauksillaan Jobille Jumala teki tälle selväksi, että on monia asioita, joita Job ei tiennyt eikä ymmärtänyt. Jobin tavoin meidänkin pitäisi nöyrästi tunnustaa, että maailmassa ja kullissien takana meiltä näkymättömissä tapahtuu monia asioita, joista emme tiedä mitään. Se, ettemme ehkä tiedä vastauksia kysymyksiimme, ei tarkoita, etteikö hyviä vastauksia olisi olemassa tai että jonain päivänä kaikki ei selviäisi. Siihen asti meidän on luotettava Jumalan hyvyyteen, joka on ilmoitettu meille niin monin tavoin.

Ajattele, miten vähän tiedämme mistään. Miksi sitten meidän pitäisi oppia elämään vastaamattomien kysymysten kanssa kaikkein vaikeimmista aiheista: pahuudesta ja kärsimyksestä?

SKEPTINEN TEISTI

Jumala julistaa Jes. 55:8, 9: ”Minun ajatukseni eivät ole teidän ajatuksianne eivätkä teidän tienne ole minun teitäni, sanoo Herra. Sillä niin korkealla kuin taivas kaartuu maan yllä, niin korkealla ovat minun tieni teidän teittenne yläpuolella ja minun ajatukseni teidän ajatustenne yläpuolella.”

Jumalan ajatukset ovat paljon korkeammalla kuin meidän ajatuksemme. Me emme voi edes kuvitella Jumalan suunnitelman monimutkaisuutta maailmaamme varten. Miksi meidän pitäisi tämä huomioon ottaen odottaa voivamme tietää, mitkä ovat Jumalan syyt siihen, mitä hän tekee tai ei tee eri tilanteissa?

Eräs tapa lähestyä pahuuden ongelmaa, mikä perustuu siihen, miten vähän tiedämme, on nimeltään ”skeptinen teismi”. Skeptinen teisti uskoo, että Jumalalla on hyviä syitä toimia niin kuin hän toimii, mutta koska tietämyksemme on rajallinen, meidän ei pitäisi olettaa voivamme tietää, mitkä nuo syyt ovat. Skeptinen teisti suhtautuu epäilevästi ihmisen kykyyn olla tietoinen tai ymmärtää täysin Jumalan syitä suhteessa tämän maailman pahuuteen. Se, että ihminen ei esimerkiksi näe ilmassa leijuvia hiukkasia ympärillämme, ei tarkoita, etteikö niitä ilmassa leijuisi. Se, ettei tiedä, mitkä ovat Jumalan syyt, ei todellakaan tarkoita, etteikö Jumalalla olisi hyviä syitä.

Lue Ps. 73. Miten psalmista suhtautuu ympärillään olevaan pahuuteen ja epäoikeudenmukaisuuteen? Mitä sellaista hän näkee, mikä asettaa hänen käsityksensä eri perspektiiviin?

Psalmista oli syvästi huolissaan maailman pahuuden vuoksi. Hän katsoi ympärilleen ja näki jumalattomien menestyvän. Kaikki tuntui epäoikeudenmukaiselta ja epäreilulta. Hänellä ei ollut vastauksia. Hän pohti, kannattaako Jumalaan edes uskoa ja palvella häntä. Kunnes hän sitten katsoi pyhäkköön sisälle.

Pyhäkkö tarjoaa osan ratkaisusta pahan ongelmaan - nimittäin sen ymmärtämisen, että on olemassa vanhurskas tuomari, joka tuo oikeuden ja tuomion omana aikanaan.

Miten adventtikirkon käsitys tuomiosta ja pyhäkkö-opista voi valaista pahuuden ongelmaa sekä antaa vastaukset siitä kumpuaviin kysymyksiin?

VAPAAAN TAHDON PUOLUSTUS

Vaikka emme ymmärrä Jumalan teitä ja ajatuksia, Raamattu ilmaisee joitakin asioita, jotka auttavat pahuuden ongelman käsittelyssä. Yksi tapa käsitellä pahuuden loogista ongelmaa tunnetaan nimellä vapaan tahdon puolustus.

Vapaan tahdon puolustus on näkemys, jonka mukaan pahuus on seurausta luotujen vapaan tahdon väärinkäytöstä. Jumalaa ei siis voi syyttää pahuudesta, koska pahuus on seurausta siitä, että luodut käyttävät väärin vapaata tahtoa, jonka Jumala on antanut meille hyvistä syistä. Miksi Jumala kuitenkin antaisi tällaisen vapaan tahdon? C. S. Lewis kirjoitti kerran, että ”vapaa tahto, vaikka se tekee pahan mahdolliseksi, on myös ainoa seikka, mikä tekee mahdolliseksi rakauden tai hyvyyden tai ilon. Automaattien maailma – missä olennot toimivat kuin koneet – olisi tuskin ollut luomisen arvoinen. Onni, jonka Jumala on suunnitellut toisia korkeammille luomuksilleen, on onnea olla vapaasti, vapaaehtoisesti yhdistyneenä häneen ja toinen toisiinsa – -. Tämän vuoksi heidän täytyy olla vapaita.” (C. S. Lewis, *Ehyt elämä*, s. 57, 58, Pieksämäki 1962, suom. Ruth Wathén.)

Lue 1. Moos. 2:16, 17. Miten nämä jakeet esittävät Aadamille ja Eevalle myönnetyin moraalisen vapauden?

Miksi antaa heille käsky, ellei heillä alun perin ollut vapaata tahtoa? Aadam ja Eeva söivät kielletyn hedelmän, ja siitä lähtien planeettamme on ollut täynnä pahuutta. Ensimmäisen Mooseksen kirjan 4. luvussa, joka on seuraava luku syntiinlankeemuskertomuksen jälkeen, synnin kauheat seuraukset näkyvät veljen murhatessa Abelin. Syntiinlankeemuskerptomuksesta käy ilmi, miten Aadamin ja Eevan vapaan tahdon väärinkäyttö toi synnin ja pahuuden osaksi planeettamme historiaa.

Kaikkialla Raamatussa näemme vapaan moraalisen tahdon todellisuuden (ks. 5. Moos. 7:12, 13; Joos. 24:14, 15; Ps. 81:10–13 ja Jes. 66:4). Joka päivä elämässämme me itse käytämme tavalla tai toisella sitä vapaata tahtoa, jonka Luojamme on meille antanut. Ilman vapaata tahtoa emme olisi tunnustettavasti ihmisiä. Olisimme pikemminkin kuin koneita tai jopa aivottomia robotteja.

Aibo on robottikoira. Se ei sairastu, se ei saa kirppuja, ei pure, ei tarvitse rokotuksia eikä siitä irtoa karvaa. Vaihtaisitko lihaa ja verta olevan koirasi Aiboon?

RAKKAUS JA PAHUUS?

Jumala on antanut luoduille vapaan tahdon, koska se on välttämätöntä rakastamiselle; pahuus johtuu tämän vapaan tahdon väärinkäytöstä. Jälleen kerran monia kysymyksiä on avoimena. Jumala sallii pahuuden (joksikin aikaa) halveksuen sitä kiihkeästi, koska sen mahdollisuuden sulkeminen pois sulkisi pois rakkauden ja sen ennenaikainen tuhoaminen vahingoittaisi rakkaudelle välttämätöntä luottamusta.

”Maailma oli pimeydessä Jumalasta saamansa väärän käsityksen vuoksi. Jotta nuo synkät varjot voitaisiin poistaa ja saada maailma jälleen Jumalan yhteyteen, saatanan petollinen valta oli murrettava. Tätä ei voitu tehdä väkivalloin. Väkivallan käyttäminen on vastoin Jumalan hallituksen periaatteita. Hän haluaa vain rakkauden palvelusta, eikä rakkautta voida pakottaa, sitä ei voida herättää väkivallan eikä arvovallan avulla. Vain rakkaus herättää vastarakkautta. Jumalan tunteminen on hänen rakastamistaan. Hänen luonteensa oli ilmaistava saatanan luonteen vastakohtana.” (4AO 13.)

Ilman vapaata tahtoa ei voisi olla rakkautta, ja jos Jumala on rakkaus, näyttää selvältä, että Jumalalle ei oikeastaan ole mahdollista kieltää rakkautta tai rakkauden olemassaoloon tarvittavaa vapautta. Voisi myös olettaa, että jos me tietäisimme lopun alusta alkaen, kuten Jumala tietää, emme haluaisi, että hän luopuisi vapaudestamme. Kuka haluaisi elää rakkauttomassa maailmankaikkeudessa?

Lue Room. 8:18 ja Ilm. 21:3, 4. Miten nämä tekstit voivat antaa meille varmuutta luottaa Jumalan hyvyyteen kaikesta maailman pahuudesta huolimatta?

Vaikka me emme näe pimeyden läpi, Jumala näkee lopun alusta alkaen. Hän näkee myös ikuisen autuuden, joka on luvattu kaikille, jotka uskovat Jeesukseen. Room. 8:18 mukaan ”nykyisen ajan kärsimykset” eivät ole ”mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme”. Uskomme ja luotamme tähän hämmästyttävään lupaukseen?

Rakkaus ja rakkauteen sisältyvä vapaus oli niin pyhää ja perustavanlaatuista, että sen sijaan, että Jeesus olisi kieltänyt sen meiltä, hän tiesi, että se johtaisi hänet ristille, jossa hän joutuisi kärsimään paljon. Silti hän antoi tämän vapauden meille joka tapauksessa tietäen, mitä se maksaisi hänelle. Miksi tämä on niin tärkeä ajatus, että se on pidettävä aina mielessämme?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Lue Ellen G. White, *Alfa ja omega*, osa 1, s. 13-33 tai *Patriarkat ja profeetat*, s. 11-22.

"Ääretön Viisaus ei tuhonnut saatanaa, vaikka hänet karotettiin taivaasta. Koska Jumala voi hyväksyä vain rakkauden palveluksen, hänen luotujensa alamaisen uskollisuuden täytyy pohjautua siihen vakaumukseen, että hän on oikeamielinen ja hyväntahtoinen. Taivaan ja maailmojen asukkaat eivät olleet varautuneet käsittämään synnin luonnetta tai seurauksia eivätkä niin muodoin olisi voineet silloin pitää saatanan tuhoamista Jumalan oikeutettuna toimenpiteenä. Jos hänet olisi heti surmattu, jotkut olisivat palvelleet Jumalaa pikemmin pelosta kuin rakkaudesta. Petturin vaikutus ei tällöin olisi kokonaan tuhoutunut eikä kapinamieli tyystin hävynnyt. Koko kaikkeuden ikuisiksi parhaaksi hänen periaatteidensa piti saada kypsyä, jotta kaikki luodut voisivat nähdä hänen syytöksensä jumalallista hallitusta vastaan oikeassa valossa ja jottei enää koskaan olisi vähintäkään syytä epäillä Jumalan oikeamielisyyttä ja armoa tai hänen lakinsa muuttumattomuutta.

Saatanan kapinan tuli olla opetuksena maailmankaikkeudelle halki kaikkien tulevien aikojen - jatkuvana todistuksena synnin luonteesta ja kauheista seurauksista. Saatanan hallinnan vaikutukset sekä ihmisiin että enkeleihin osoittaisivat, minkä täytyy olla seurauksena jumalallisen arvovallan hylkäämisestä. Se todistaisi, että Jumalan kaikkien luotujen hyvinvointi edellyttää hänen hallituksensa pysymistä voimassa. Siksi tämän kauhean kapinakokemuksen vaiheet olisivat jatkuvana turvana kaikille pyhille olennoille, estämässä heitä joutumasta enää petetyiksi rikkomuksen luonteen suhteen ja varjelemassa heitä tekemästä syntiä ja kärsimästä sen rangaistusta." (1AO 22, 23.)

Keskustelunaihe:

1. "Teodikea" (Jumalan oikeutus) on termi, jolla viitataan Jumalan puolustamiseen pahuuden ollessa olemassa. Se ei ole pahuuden oikeuttamista. Kuvittele, että joku taivaassa sanoo: "Voi kyllä, Jeesus, nyt ymmärrän, miksi perhettäni kidutettiin ja se murhattiin silmiäni edessä. Kyllä, nyt kaikessa on paljon järkeä. Kiitos, Jeesus!" Tällainen on mieletöntä. Miten voimme ymmärtää, että Jumala, ei pahuus, saa lopulta oikeuden suuressa taistelussa? (Ks. 9. raamattutunti.)